

ישראל שליין (חי"ר גולני) 21.2.2003

מ.א. 311627 דרגה שלך, סמל שליין ישראל איזידור.

יורם: אז איפה נולדת?

ישראל: בצ'רנוביץ.

יורם: מתי?

ישראל: 9.10.1936.

יורם: הלכת לבי"ס? משהו?

ישראל: בצ'רנוביץ לא הלכתי לבי"ס. בגיל 6 התחילה מלחמת העולם השנייה.

יורם: איפה היית במלחמה?

ישראל: העבירו אותנו לגטו בצ'רנוביץ ומשמה העבירו אותנו לאוקראינה למוגילב-פודולסק, ללגרים של

הגרמנים. כל המלחמה עברנו במוגילב אחרי ששרדנו מהשואה... אתה זוכר את השחרור?

יורם: כן.

ישראל: חזרנו בחזרה לצ'רנוביץ.

אתה רוצה לשמוע על השחרור? זכור לנו איך שהצבא האדום התחיל לתקוף את הגרמנים. ראינו על ההר

איך שהקוזקים עם סוסים הם הגיעו ראשונים לפני הטנקים ולפני הכוחות היבשתיים כמו הסיירת שאצלנו

הולכים קודם, הג'יפים מהסיוור, ככה הם הגיעו, הקוזקים. אחר כך התחילו, התחילה הרעשה ארטילרית

על הגרמנים וכולם התחילו לברוח לכיוון הדנייסטר. הדנייסטר זה הנהר שחצה את העיר מצד השני.

הגרמנים, זה כבר נמשך משך כל הלילה הנהר היה מלא עם גויות של גרמנים עם סוסים ועגלות והגשר

הופצץ והתחילו לשים קרשים, הגרמנים, בשביל לנסות לעבור והרוסים דלקו אחריהם עד לעבר הנהר. כן,

עכשיו אחרי השחרור אנחנו עברנו את הדנייסטר על הגשר השבור, אני ואמא ואחי, אבא היה בצבא האדום.

הוא חזר אחרינו אחרי חודשים מספר. הגענו לאטקי, עיירה מעבר לדנייסטר ומשמה ברגל ובעגלות אחרי

מספר ימים הגענו חזרה לצ'רנוביץ. עד לאיפה אתה רוצה להגיע? עד לגולני?

מצ'רנוביץ עברנו את הגבול לרומניה. לרדאוץ. אחרי מספר חודשים נדדנו לסטו-מרה. בטח שמעת מזה.

סטו-מרה כבר היינו ילדים בני 10 ו-13. היינו שמה שש שנים בסטו-מרה, למדנו שמה בבית ספר. מסטו-

מרה, בשנת 1950 עלינו ארצה מסטו-מרה באוניה "טרנסילבניה" הגענו לחיפה מוקדם בבוקר. מאד

התרגשנו לראות את הארץ, זרקו לנו תפוזים מלמטה ומשם לקחו אותנו להנגרים, DDT בראש, לא רק

לפרענקים, הם מתלוננים שרק להם עשו, אתה מבין, מצאו להם תרוץ, משמה ל"שער עליה", מכיר את כל

ה... אחרי מיון שלחו אותנו לעתלית לבית העולים שהוא היום המוזיאון. אחרי חודש בעתלית אבי מצא

צריף בכפר-חסידיים ושמה גרנו בכפר חסידיים 13 שנים עד שנבנו השיכונים הראשונים בקרית-אתא, עברנו

לגור שם. כפר-אתא בשנת '54. התגייסתי לצבא ב-16.11.54. הגענו לקלט לאחר מיון ונשלחנו לפילון לגדוד

12 בגולני. פה מתחיל הסרט, הא?

פילון היה מחנה של אוהלים וצריפים והתחלנו את אימוני הטירונות שמפקד הפלוגה שלנו היה קלמן מגן. אחרי 3 חודשי טירונות אספו מכל הפלוגה מחלקת מ"כים אחרי זמן קצר נשלחנו לג'וערה לקורס מ"כים של גולני. קורס קשה מאד בתנאים קשים. עברנו את כל האימונים, מאימון הפרט עד אימון חטיבתי. בגמר הקורס היינו צריכים להחזיר את הציוד, קבלנו הוראה לא להחזיר שום דבר. הסורים חדרו לגבעת ההתיישבות מעל תל קציר והוטל על פלוגת המ"כים שלנו להוריד אותם משם. עשינו את כל האימונים כולל מודל של גבעות. למחרת הם עזבו מרצונם ואנחנו סיימנו את הקורס. היינו צריכים כבר ללכת הביתה, פתאום הסורים עולים על גבעת-ההתיישבות וכבר חזרה נשק וזה ללכת להוריד אותם. "פרעג נישט" (אל תשאל, בידיש – יורם), חזרנו לגדוד 12, חלקו אותנו למחלקות. היינו מם-כפים צעירים עם המון מרץ, חלק חולקו לפלוגות הרובאיות הותיקות. אלו ליקקו דבש שמה... אלה אשר הלכו לטירונים, שיחקו אותה אבו-עלי. אני הייתי בטירונים, אני שיחקתי אותה אבו-עלי. אחרי מספר חודשים, המצרים חדרו לניצנה ועל החטיבה הוטל תפקיד להוריד את המצרים מהגבעות שהם תפסו. החטיבה יצאה לפעולת ניצנה. קלמן מגן נפצע קשה. נהרגו הרבה מצרים ותפסנו איזה 30 שבויים ונשק רב. לאחר מספר חודשים, בסמוך למבצע סיני...

יורם: אתה זוכר מה עשית בניצנה?

ישראל: הייתי רובאי.

יורם: תספר לי.

ישראל: היה יוליוס בני ברגר, ועוד בני אחד ששכחתי את שמו וקריסטל שהוא גם נפצע לידי, אני זוכר את זה, היינו צריכים לפנות אותו אף על פי שבזמן ההסתערות אסור היה לנו לעצור, המשכנו קדימה ואחר כך חזרנו לאסוף אותו. ... עד הבוקר, עד שנגמרה הפעולה.

יורם: לא, עד איפה? אתה ראית משהו מולך?

ישראל: מצרים, המלחמה, הם יורים, אתה מסתער, זורק רימונים, מזנק קדימה, שכב, תקום, אחרי...

יורם: מה אתה עשית, איזה רובה היה לך?

ישראל: עוזי, אני הייתי מ"כ, ירינו והסתערנו. הלאה...

אחרי הפעולה החזירו אותנו לגדוד שהוא היה בבארותיים, חזרנו לאימונים הרגילים. בסמוך למבצע קדש, כחודש לפני המבצע, יצאנו לסיור רגלי לתוך מצריים. סיור שאשר דרייזין, היום הוא תא"ל, הוביל אותנו. עמדנו על קו –הגבול לפני היציאה 2 מחלקות חילוץ חיכו על קו הגבול. משה דיין היה הרמטכ"ל והוא היה היחיד שהיה מותר לו לתת אישור והתחלנו ללכת, 7 אנשים כולל קשר. עברנו לבדוק את המעברים של חי"ר לתוך סיני, עברנו את המוצבים המצרים תרת-אום-בסיס. בדרך, בדיונות, הקשר גראואר לא יכול היה לסחוב את המכשיר-קשר הכבד לשמה, ביקש ממני, סחבתי לו את המכשיר לשמה ובחזרה. בדרך פעמיים נתקלנו במצרים. נכנסנו כ-30 ק"מ לתוך מצריים. כשהתחלנו לחזור נתקלנו במצרים. הם ירדו ואנחנו ירדנו וככה נפרדנו. הם לא פתחו באש ואנחנו לא פתחנו וככה נפרדנו.

יורם: הם ראו אתכם?

ישראל: ראו. אנחנו ראינו אותם הם הסתכלו עלינו, אנחנו עליהם, ואף אחד לא פתח באש וככה נפרדנו בלי... יותר טוב, בשביל מה להרוג אחד את השני. באוקטובר '56, סמוך למבצע סיני, הורידו את החטיבה לניר-יצחק. חיכינו 3 ימים לאישור לצאת לחתוך את הרצועת-עזה ברפיח, לחתוך אותה מהגבול המצרי. ז"א להפריד אותה מהגבול המצרי. זו הייתה מסימה של חטיבה 1. הגדוד שלנו קיבל את מוצב 29 לכבוש. מוצב מוגן מאד. אני הייתי בצד הפורץ.

יורם: עכשיו תספר לי לאט לאט.

ישראל: סחבו את הבונגלור. היה לי חייל אנג'ל, קטן ורזה שהוא בטעות נפל על הגדר והחברה' עלו עליו ואחר כך הוא קיבל צל"ש חטיבתי.

יורם: עוד פעם.

ישראל: אנג'ל, קטן וצנום, אחרי שפוצצנו את הבונגלור, הוא נפל על הגדר, נתקל, והחברה' עלו עליו. לתוך המוצב, נכנסו, אחר כך הוא קיבל על זה צל"ש חטיבתי. החברה' עלו עליו, אתה יודע. נלחמנו כמה שעות, המצרים התנגדו, וכשהיה להם סיכוי הם נלחמו. כבשנו את התעלות, נכנסנו לבונקרים. יורם: תספר לי איך אתה רצת בתעלה.

ישראל: רצנו בתעלה, חבר שלי מוצפי נפצע בתחת, קיבל כדור, לקחתי אותו על הגב, סחבתי אותו אחורה, שמנו אותו בתוך אחד הבונקרים שמה, בין המצרים ההרוגים ואנחנו המשכנו הלאה עד שטיהרנו את כל המוצב.

יורם: אתה ראית את המוצפי הזה נפצע?

ישראל: כן, כן.

יורם: הוא צעק משהו?

ישראל: כן, כן, הוא צעק נפצתי, חזרתי אחורה. המשכנו הלאה, לא היה לנו זמן להתפנות אליו, גם לפי ההוראות אין זמן לזה, אחרי איזה שעה של לחימה, מוצב היה מטוהר ישבנו לנוח אחרי הקרב. עד הבוקר, בתוך התעלות עם המצרים המתים, אנחנו היינו מאד עייפים. מה שזכור לי, בבוקר באו הצלמי-עיתונות התחילו להגיע, אנחנו אפילו לא הוצאנו את הראש מהתעלות, כל השק"מיסטים והטבחים באו מלובשים יפה, עם נשק וזה ואותם צילמו ואותם אחר כך ראו בעיתון ואותנו לא ראו בכלל. אתה יודע, אפסנאים, השק"מיסטים כולם מתחילים לעשות שם אבו-עלי אנחנו בתוך התעלות שכבנו, לא היה לנו כוח לזוז והם שמה עשו אבו-עלי, מחלקת המפקדה, אתה מכיר את זה הנהגים. אחרי מספר שעות מי שהיה צריך לפנות שמה את ההרוגים ואת השבויים ואת הכל טיפלו בהם. אנחנו ירדנו בחזרה לגדוד שהוא התמקם ברפיח בתוך העיר. העבירו אותנו. התרחצנו ונחנו איזה יום שלם. אחר כך פיזרו את הגדוד כל אחד למקום אחר. חלק לעזה חלק נשארו ברפיח... אותנו העבירו לעזה לשמור על שבויים עם השב"כ. עשו מכלאה גדולה בבי"ס בעזה ועם השב"כ. כל החיילים המצרים זרקו את הבגדים שלהם והלבישו בגדים אזרחיים. אז היו

לנו שטינקרים שלהם עומדים מתחת לחלונות עם רשתות והיו נותנים לאנשים ללכת ולפי ההליכה היה אומר "האי אסכר, האי מיש אסכר" – "זה חייל, זה לא חייל". מי שחייל התחילו לשבור עליו מקלות והכניסו אותו למכלאה ואת האחרים היו נותנים לו לברוח, היה בורח כמו טיל.

יורם: מי הרביץ לו?

ישראל: אנחנו. עמדנו עם מקלות. אם היה אומר שהוא חייל, הלך הצידה. אם היו מזהים שהוא חייל ולא אמר היה מתחיל לחטוף מכות. אם היו אומרים "מיש אסכר" היו נותנים לצאת, התחיל לרוץ, כמו משוגע היה רץ, אמוק...

אחר כך היינו מסיירים בתוך העיר להשגיח על האלה שלקחו שלל היינו צריכים לתפוס אותם, לקחת להם את זה ולאסוף את השלל. ככה זה עבר הזמן עד שהאמריקאים החליטו שחייבים לעזוב את הרצועה. עשינו מסע רגלי מעזה לסמריה, פה ליד נהריה למחנה הצבאי של גולני, סמריה קוראים לזה. רצו לעשות מסע. יורם: כמה זה? זה 160 ק"מ.

ישראל: דרך... עשו מסלול, הסיירים יצאו, עשו מסלול ואחר כך נלך. הגענו לנהריה. פה התחלנו להתאמן בצורה סדירה, פלוגה חדשה של טירונים אני נשארתי בפלוגת הרובאים הותיקה. עסקנו בכל מיני פעילויות של חדירות של פדאיונים היו נכנסים מסוריה. היו באים, הסורים היו מפגיזים את הטרקטורים בתל-קציר או בדרדרה או בתל-מותילה, סוסיתא.

יורם: סוסיתא הייתה סורית.

ישראל: היינו, היו מלבישים אותנו במדים של שוטרים כי חיילים אסור להחזיק שמה. היינו מלובשים בתור שוטרים, מדים של משטרה ושמה היו מחזיקים את המוצב, מסביב הסורים ואנחנו היינו באמצע כמו מיגדלור בים. מסמריה כבר התקרבו השנתיים וחצי של שרות ושמה השתחררתי ב-1957. זה הכל.